NānārthāSaṁ. ii. 114.764; जगग्नु ViśvaPra. 92.87; जन्यु ViśvaPra. 115.12; MediK. 122.27; जरुढ NānārthāSaṁ. ii. 18.86; जागृवि Nānārthā-Saṁ. ii. 18.89; जायु Prasā. ii. 601.10; जिष्णु NānārthāSaṁ. i. 84.481; जीर् NānārthāSaṁ. i. 84.483; ज्योतिस् Vaija. 224.10; NānārthSaṁ. 39.8; ज्ञ DvyakṣaNā. 2.63; ज्वलन NānārthāSaṁ. ii. 115.778; ञ EkārthaNā. 1.42; ञि EkārthaNā. 1.43; तनूनपात् NānārthāSaṁ. iii. 11.59; तपन NānārthāSaṁ. ii. 119.824; तमोनुद् AmaK. 2513; Vaija. 241.28; DharK. 1171; तमोपह AmaK. 2812; AnekāK. 965; तमोहन् ViśvaLoK. 196.69; तरुज NānārthāSaṁ. ii. 118.820; तुत्थ AnekāSaṁ. 2.214; ViśvaPra. 75.5; तेजस् AnekāSaṁ. 2.569; NānārthaMa. 1893; त्रिधामन् Nānārthā-Saṁ. ii. 19.95; दक्ष ViśvaLoK. 402.6; दक्षाय्य, (v. l. दक्षाय्यं, दक्षार्य) NānārthāSaṁ. ii. 126.898; दव NānārthāSaṁ. i. 26.62; दहन Anekā-Saṁ. 3.373; MediK. 93.75; दाव NānārthāSaṁ. i. 26.63; दुरासद Nānā-rthāSaṁ. iii. 50.282; देवताड AnekāSaṁ. 4.72; ParaNā. 3099; देवृ NānārthāSaṁ. i. 95.618; द्यु ViśvaPra. 115.1; धनञ्जय Vaija. 267.24; TrikāS'e. iii. 3.315; धव DvyakṣaNā. 2.34; धिष्ण्य AmaK. 2645; AnekāSa. 320; DharK. 1877; धूमकेतु AmaK. 2451; AbhidhāRaMā. 5.54; ध्व DvyakṣaNā. 2.34; नीका S'eṣaNā. 1711; नै EkārthaNā. 1.68; पचि Nānā-rthāSaṁ. i. 105.731; पतङ्ग Vaija. 242.40; NānārthaMa. 314; पवमान Vaija. 267.27; S'abdaRa.(Vā.) 4432; पवित्र Vaija. 261.58; पशुपति Vaija. 267.26; पाचल ParaNā. 3228; MediK. 166.109; पाञ्चजन्य S'abdaRaSaK. 247.17; पाय MediK. 76.9; पावक DharK. 119; MediK. 10.17; पि EkārthaNā. 1.69; पिङ्गल TrikāS'e. iii. 3.401; ViśvaPra. 155.78; पीति NānārthāSaṁ. i. 109.779; पुरोहित NāmaMāli. 33; पृथु MediK. 76.10; प्रजापति Vaija. 267.34; प्रभाकर MediK. 154.279; S'abdaRaSaK. 290.9; प्राचीनबर्हिस् Vaija. 269.54; S'abdaRa.(Vā.) 4479; प्लुक्षि NānārthāSaṁ. i. 28.80; प्लुषि NānārthāSaṁ. i. 28.80; Prasā. ii. 604.14; फल्गुन S'abda-Ra.(Vā.) 4428; बभ्रु AnekāSaṁ. 2.431; AnekāK. 697; बर्हिस् Vaija. 234.53; Liṅgānu.(He.) 12.1; बहुल AmaK. 2733; AnekāSa. 16; ब्रह्मन् Vaija. 234.54; भल्लातकी KalpaK. 256.71; भास्कर MediK. 147.191; S'abdaRa-SaK. 277.3; भुज NānārthāSaṁ. i. 28.87; मखिन् NāmaMāli. 33; मन्दसान NānārthāSaṁ. iii. 68.493; मरुत, (v. l. मरुज) NānārthāSaṁ. ii. 168.1381; मलिनमुख MediK. 22.18; मलिम्लुच् TrikāS'e. iii. 3.77 महावीर Vaija. 278.21; यज्ञ Vaija. 217.47; NānārthāSaṁ. i. 29.97; री Ekārtha-Nā. 1.82; वनि NānārthāSaṁ. i. 145.1199; वमि NānārthāSaṁ. i. 145.1200; वसु Liṅgānu.(Pā.) 104.25; AbhidhāRaMā. 5.64; Vaija. 236.78; AnekāK. 918. etc. वहतु NānārthāSaṁ. ii. 27.187; वह्नि Nānā-rthāSaṁ. i. 145.1198; वह्नि NānārthāSaṁ. i. 145.1198; S'abdaRa.(Su.) 4.111; वारूढ MediK. 46.9; वाहक NānārthāSaṁ. ii. 194.1683; विधु Vaija. 218.55; Prasā. ii. 610.13; विभाकर AnekāSaṁ. 4.280; DharK. 2018; विभावसु Vaija. 268.39; विरोचन AmaK. 2551; AnekāNi. 10; etc. विशिख NānārthaMa. 240; विश्वंभर Vaija. 278.22; विश्वदेवा: (v. l. विश्वेदेवा:) NānārthāSaṁ. iii. 16.114; वीर S'abdaRa.(Vā.) 4002; वृषाकपि Nānārthā-Saṁ. iii. 76.584; व्रत Vaija. 226.31; NānārthāSaṁ. i. 143.1178; शिखिन् Vaija. 218.60; AnekāNi. 5. etc.; शुक्र Liṅgānu.(He.) 106.9(C); KalpaK. 476.139; शुक्ल NānārthāSaṁ. i. 160.1381; शुचि AnekāSa. 11; DharK. 391; etc. शुन्ध्यु NānārthāSaṁ. i. 162.1401; KośaKaTa. 1.447; शुषिर AnekāSaṁ. 3.607; ViśvaLoK. 315.231; शोण AnekāSaṁ. 2.154; Viśva-Pra. 48.11; सप्ति NānārthāSaṁ. i. 169.1484; सप्तार्चिस् AnekāSaṁ. 3.753; KośaKaTa. i. 447; सभ्य AnekāK. 630; समिध NānārthāSaṁ. ii. 32.239; सम्राज् Vaija. 219.61; सुषिर ViśvaPra. 135.129; सृणीक Nānā-rthāSaṁ. ii. 221.1998; स्थवि Prasā. ii. 605.14; स्वाहानाथ NāmaMāli. 33; स्वैरिन् NāmaMāli. 33; हर Vaija. 219.67; हरि Vaija. 238.99; होमि ViśvaLoK. 248.40]

²अग्नि (ag-ni) *m.* (Gr.) a technical term for nouns ending in *-i* and *-u* इदुदग्नि: Kātan. ii. 1.8; अग्नेरमोऽकार: Kātan. ii. 1.50; ii. 2.1.

अग्निऋक्ष (agni-ṛkṣa) *n.* the Pleiades अग्निपूजनीया । ग्रीवाग्निऋक्षे MatsyaP. 55.12; अग्निऋक्षं तु कृत्तिका CaturCin. ii(2). 682.1.

अग्निक (agni-ka) *m.* **1 A** fire यथा काष्ठचयं दूरात् प्राप्य घोरतरोऽग्निक: HāriS. i. 3.17; **1 B** the fire-god चन्द्रसूर्याग्निकादीनां मण्डलानि क्रमाद् यजेत् BhaviP. 397A. 34 (ii(3). 4.9); **2 A** the plant called *citraka* or *Plumbago zeylanica* घृतम्…सिद्धं वा हितमात्रमाढुः पत्तूरार्तगलाग्निकैः SuśruS. vi. 9.19; तीक्ष्णं धूमं देवदार्वग्निकाभ्याम् … युक्तमत्रादिशन्ति SuśruS. vi. 23.10; जाजी-पिप्पलीमूलदाडिमवृक्षीचव्याग्निकम् … समकृतं स्यात् HāriS. iii. 7.64; iii. 11.50; अग्निको बस्तलोमानि पिचुमन्दश्च धूपनम् । शीतपूतनया ग्रस्ते तच्चेदं च चिकित्सितम् KāśyaS. 104B.18; संचूर्ण्य व्योषरास्नामृताग्निकान् AṣṭāHr. iv. 3.63; iv. 7.104; व्रणानामवसादनम् । जातीमुकुलकासीसमनोह्वालपुराग्निकैः AṣṭāHr. vi. 25.49; देवदार्वग्निस्वगुग्ग्वाग्निकगोक्षुरु । … तैर्विपाचित: । क्षीरेण च जयत्याशु ज्वरका-सहलीमकान् AṣṭāSaṁ. ii. 19.24 (4.4); ii. 23.25 (4.4); ii. 38.17 (4.7); कल्या-णकं महातिक्तं षट्पलं पयसाग्निक: AṣṭāSaṁ. ii. 55.7 (4.9); ii. 106.19 (4.19) कटुत्रिकविडङ्गहिङ्गुविडसैन्धवैलाग्निकान्…विचूर्ण्य KalyāKā. 8.38; आलेपयेत्सैन्धव-शक्रमर्दकुष्ठाग्निकत्रिकटुकैः KalyāKā. 11.94; भल्लातकास्थ्यग्निकबिल्वपेशीभृङ्गार्कदुग्ध-हरितालमनःशिलाश्च ।…दग्ध्वा KalyāKā. 11.97; 11.123; 12.23; 12.124; चित्रको दहनो व्याल: पाठिनो दारुणोऽग्निक: DhanvNi. 86.8; AbhidhāMañ. 9.6; अग्निक: सर्ववर्णश्च…दीपन: ViṣṇuDhaP. ii. 49.32; सिद्धं वृषाग्निकैरण्डैः सर्पिषा पष्टिकोद-नम् । मुद्गयूषेण संभोज्यस्तमेवानुपिबेत्तत: Hastyāyur. 275.26 (2.53) नादेयीकुट-जार्कशिग्रुबृहतीस्नुग्बिल्वभल्लातकव्याघ्रीकिंशुकपारिभद्रकजटापामार्गनीपाग्निकान् … द-ग्ध्वा…उदितं गुल्मोदराष्ठीलिषु SiddhYo. 30.32; 51.61; अग्निको यवचिञ्चा च… दोलास्वेदेन तत् पक्वं हेमजारणमुत्तमम् Rasā. 11.86; **2 B** the plant called *bhallātaka* or *Semecarpus anacardium* कोषातक्योऽग्निक: पाठासूर्यवल्ल्यमृता-भया: । …एषां यवागू:…हन्ति विषद्वयम् SuśruS. v. 2.45 (comm. अजमोद: । मोरट इत्यन्ये) AṣṭāHr. vi. 35.21; पिप्पल्य: सैन्धवाग्निकौ (कवले संप्रयोजयेत्) SuśruS. vi. 24.36 (comm. अग्निक: अजमोदा । … सर्वेषु प्रतिश्यायेषु हित:); चित्रामूलाग्निकश्यामात्रिव्योषैर्वा शृतं पय: । … पिबेत् KāśyaS. 341B.7; अग्निको गृहधूमश्च भवेद्भेदनमेकश: । काकनासाक्षिविट्क्षारैर्भेदयेच्छस्त्रवर्जितम् Hastyāyur 364.1 (3.1); भल्लातक: स्मृत: … अग्निक: DhanvNi. 123.11; BhāvPraNi. 26.228; BhāvPra.(Bhā.) 6(2).229; S'ārṅgaS. iii. 11.86; **2 C** cocoanut tree of red variety नालिकेरे … । रक्ते स्वर्णोऽग्निकश्च Vaija. 63.221; **3 A** a species of snakes वडङ्गोऽग्निको बभ्रु: SuśruS. v. 4.33; **3 B** an insect of scarlet colour, *Coccus cacti* इन्द्रगोपस्त्वग्निरजो वैराटस्तितिभोऽग्निक: AbhidhāCin. 1209; ParaNā. 1101; S'abdaRa.(Su.) 4.283; KalpaK. 337.176; **4** the south east अनिले चाग्निके वापि पुष्करिण्या(°णीश्)च कल्पयेत् MānaSā. 40.50 **5** the number three अग्निका(कम)च्छितुङ्गं स्यात् MānaSā. 20.14; **6 i** name of a leader of S'iva's hosts उद्दाहं देवदेवस्य जग्मु: … अग्निक: शतकोट्या वै … एते चान्ये च गणपा: SkandP. i(2). 26.44; (गणप:) अग्निक: शतकोट्या वै (तत्राजगाम) S'ivaP. ii(1). 20.18 (65A.12); ii(5). 33.17 (259B.6); **6 ii** name of the commander-in-chief of the Vetālas व्यजिज्ञपत्…वेतालपति-स्तमेक: । असन्महासैन्यपतेस्तनूजां विद्याधरैर्निहतस्य देव । पश्याग्निकाख्यस्य हरति KathāSaSāg. viii. 5.125.

अग्निक (agni-ka) *n* the Akayou nut, the nut of *Semecarpus anacardium* इन्द्रवलाग्निकम्…। तद्रसात्त्रिकटुकं चूर्णं भक्ष्यविषापहम् AgniP. 296.8.

अग्निक (agn-ika) *adj.* who keeps the sacred fire जुहुयादग्निको विप्र: BṛParāSm. 4.189 (185)

अग्निकण (agni-kaṇa) *m.* spark of fire बृहच्छिलानिष्ठुरकण्ठघट्टना-द्विकीर्णलोलाग्निकणं सुरद्विष: । जगत्प्रभोरप्रसहिष्णु वैष्णवं न चक्रमस्याक्रमताधि-कन्धरम् S'iśuVa. 1.54; (विनायक:) स:…सायकद्वयम् । मुमोच दैत्यमालक्ष्य मुञ्च-न्नग्निकणान्मुहु: GaṇeP. ii. 60.49; ii. 63.8; स मर्कट:…प्रदुद्राव विधूयाग्निकणान्ब-हून् SkandP. iii(3). 20.59; YogVā. iii. 43.33; तानग्निकणसूच्यादिप्रवेशै: … र्जनः । अत्यक्तानसुमिर्घोरामवस्थामन्वभवत् RājTa.(Ka.) 8.444; वर्षत्यग्निकणा-निवोष्णकिरण: … ग्रीष्मे SūktiMu. 60.1; मत्कर्मण: प्राच्याचन्द्रादग्निकणावलि: SamarāSaṁ. 3.30; अग्निकणानां समत्वेऽपि श्रोत्रियागारादग्निकण आह्रियते Vedānt-Kau. 238.14 (*on* ii. 3.47); अग्निकणसदृशै: सूर्यकिरणै: दग्धं राजशरीरम् SiṁhāDvā. 143.5 (23); धैर्येणोपद्रुतो राजा शुश्रूवान्नासहिष्ट तान् । बालोऽग्निकण-विप्लुष्ट: पद्मरागमिवामलम् RājTa.(Jo.) 1237; वीरव्रजपाणिमुक्तपृषत्कवक्त्रास्फलन-प्रभूता: । रेजु: पतन्तोऽग्निकणा: HammīMaKā. 11.83; भटा: … अयोमयीभिर्न-लकावलीभि: … अवाकिरन्नग्निकणान् Raghunā. 9.18; अग्निकणसदृश: कालदण्ड: VīraMi. (Lakṣaṇa.) 335.11; अग्निकण इवाग्निचये (निमग्न:) Bhāsk. i. 51.16 (*on* i. 1.1); अतिसूक्ष्मोऽप्यग्निकण: दाहकत्वेन महाग्निचयादभिन्न एव Bhāsk. ii. 144.23 (*on* ii. 3.17); मृत्युवत् जायाग्निकणश्च JaimiUpaSū. i. 2.7; iii. 3.70; उद्धृत्याग्निकणं तत: । दिक्कुण्डेषु विनिक्षिप्य PāraS. 15.361; त्रिषु स्फुलिङ्गोऽग्निकण: AgniP. 359.13; त्रिषु स्फुलिङ्गोऽग्निकण: AmaK. 114; AbhidhāCin. 1103; Liṅgānu.(He.) 150.14; DharK. 523; S'abdaRaSaK. 66.13; 118.1.

अग्निकणदृष्टान्त (agnikaṇa-dṛṣṭānta) *m.* maxim or example of sparks coming out of fire सर्वविषयज्ञानक्रियायोगरूपमैश्वर्यमग्निकणदृष्टान्तेन सिध्यति Bhāsk. i. 69.3 (*on* i. 1.3)

अग्निकणन्याय (agnikaṇa-nyāya) *m.* maxim of sparks coming out of fire भविद्भरपि ब्रह्मणो जीवाकारत्वमेवोच्यते । अग्निकणन्यायेन ततो जीवप्रादुर्भाव-कथनात् Bhāsk. i. 12.8 (*on* i. 1.1)